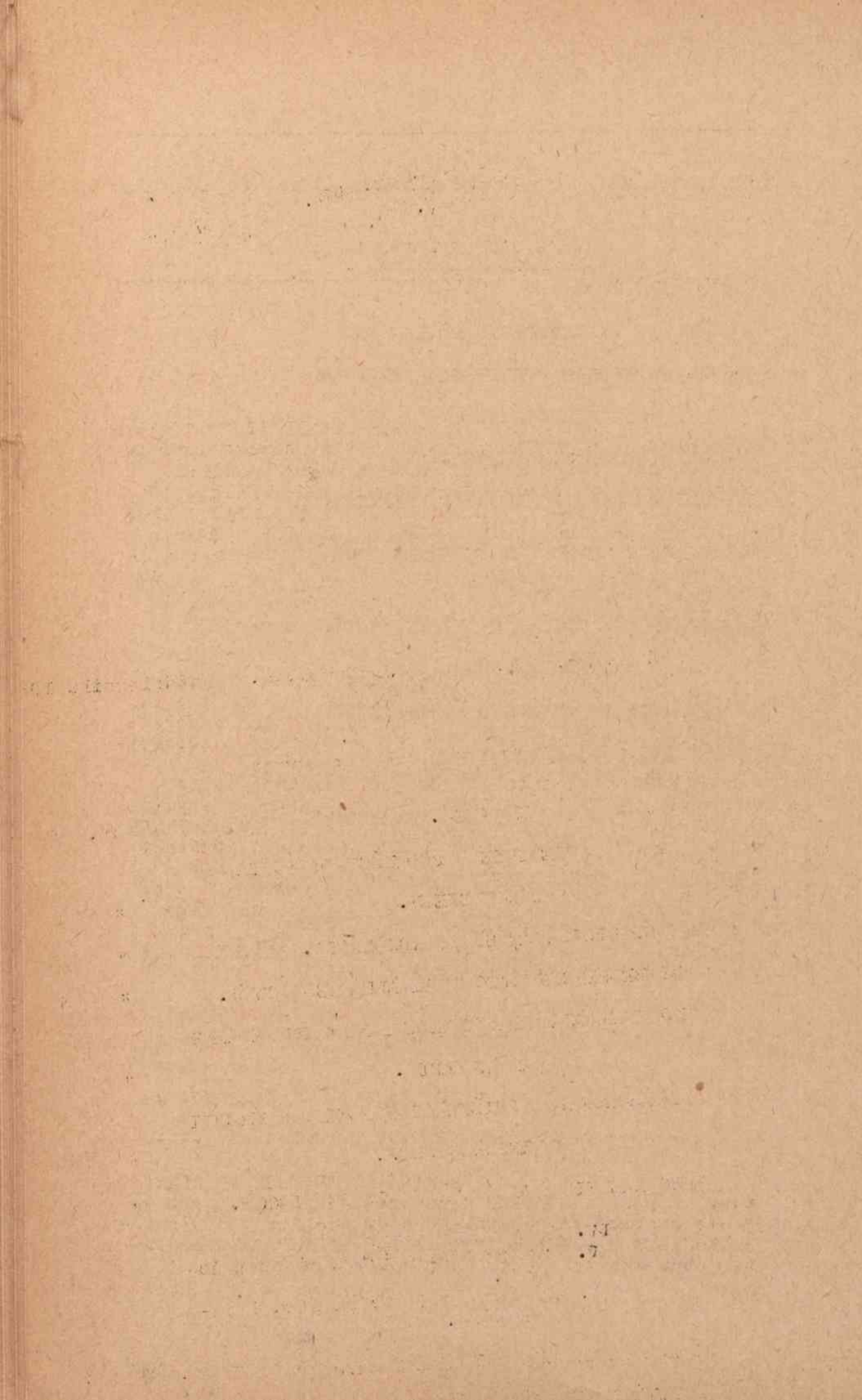

T R E Ś Ć Nr. 481 .

KREDYT DLA NIEMIEC .	str. 1
GŁOSY ANGIELSKIE O PODWYŻCIE DYSKONTA W NIEMCZECH.	" 1
O STABILIZACJĘ STANDARDU ZŁOTA.	" 2
NIEBEZPIECZENSTWO INFLACJI KREDYTOWEJ.	" 3
KONFERENCJA KIEROWNIKÓW BANKÓW BILETOWYCH W BAZYLEI .	" 5
KATASTROFALNA ZNIŻKA NIEMIECKIEJ POŻYCZKI REPARACYJNEJ.	" 6
PROGRAM FINANSOWY RZĄDU NIEMIECKIEGO .	" 8
IV. System podatkowy	
V. Program budownictwa mieszkaniowego .	
VI. Granica wydatków państwa i samorządów .	
PRASA ANGIELSKA O POLITYCE BANKU POLSKIEGO.	" 9
PODWYŻKA STOPY DYSKONTOWEJ W NIEMCZECH.	" 10
CYFRY REKORDOWE BANKU FRANCJI .	" 11
KRYZYS ŚWIATOWY.	" 12
STAN ZASIEWÓW W ROSJI SOWIECKIEJ .	" 14

W I A D O M O Ś C I F I N A N S O W E , W A L U T O W E
I K R E D Y T O W E .

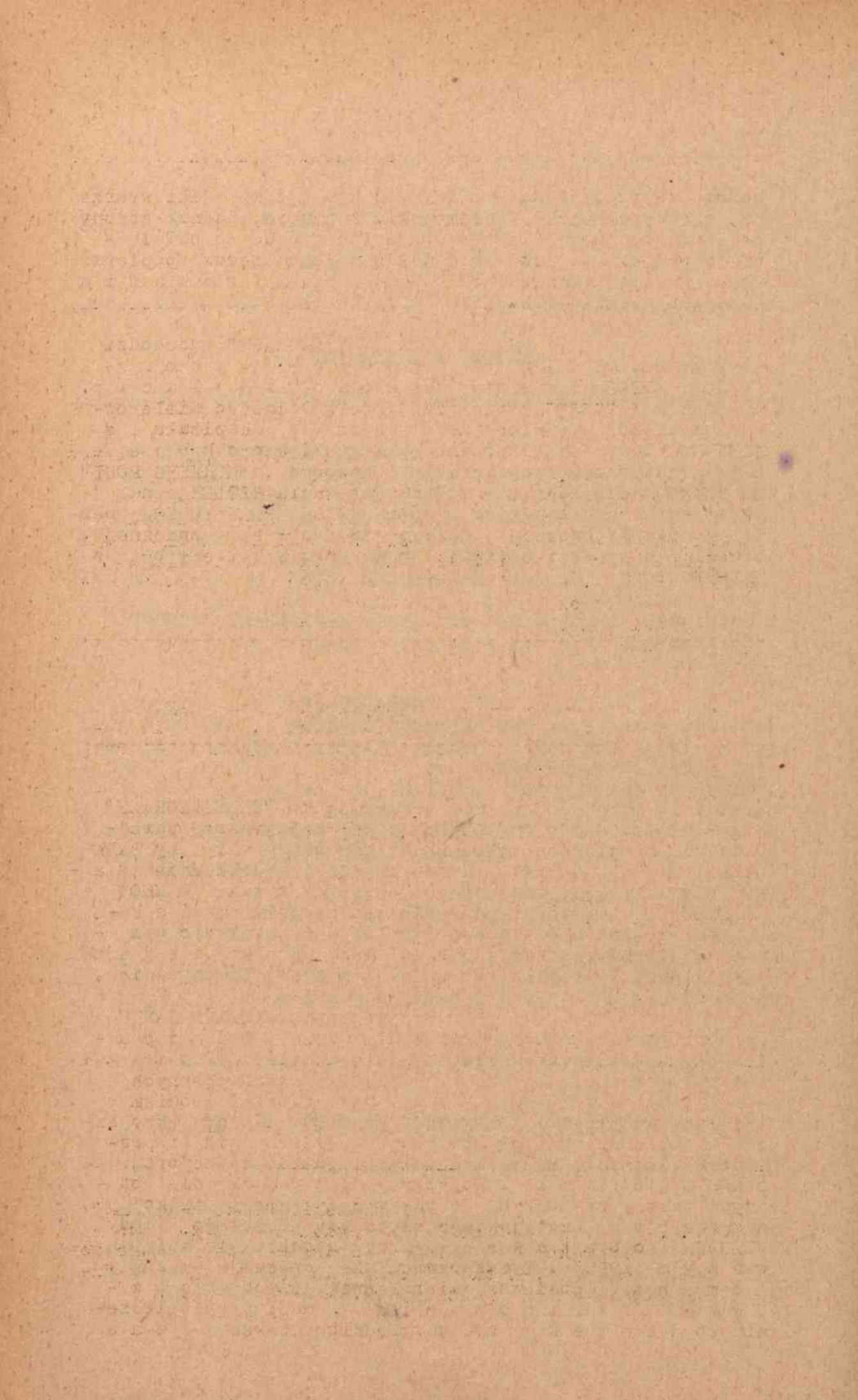
K R E D Y T D L A N I E M I E C .

"BASLER NACHRICHTEN" z 11-go października r.b. podają, iż w sprawie nowego kredytu dla NIEMIEC odbyła się w BANKU WYPŁAT MIĘDZYKRAJOWYCH konferencja gubernatorów i prezesów BANKÓW BILETOWYCH ANGLJI, BELGJI, FRANCJI, ITALJI, JAPONJI i NIEMIEC oraz oficjalnych przedstawicieli GRUPY MORGANA i FEDERAL RESERVE BANKU. Kredyt ma NIEMCOM być przyznany, jednakowoż z zastrzeżeniem, że kanclerzowi BRUNINGOWI uda się w parlamencie RZESZY przeferosować przyjęcie jego planu finansowego.

Sumę kredytu dla NIEMIEC ustalono narazie na 125 milionów dolarów. Zmniejsza się ona atoli jeżeli FRANCJA i ANGLJA podtrzymają swoje oświadczenie, iż nie będą subskrybowały przypadających na nich transz w wysokości 10 milionów dolarów. Narazie wiadomo tylko, że gubernator BANKU FRANCJI p. MORET zaraz po przybyciu do BAZYLEI odbył z prezesem BANKU RZESZY dr. LUTHREM konferencję, która trwała przeszło godzinę. Dr. LUTHER dał wyjaśnienia o obecnej sytuacji niemieckiego rynku kredytowego, o ucieczce kapitału niemieckiego oraz o najnowszej podwyżce dyskonta BANKU RZESZY, którą inne BANKI BILETOWE podobno oceniają niepomyślnie.

G Ł O S Y A N G I E L S K I E O P O D W Y Ż C E D Y S K O N T A W N I E M I C Z E C H .

Berliński "BOERSEN-KURIER" z 10 b.m. donosi z LONDYNU, że prasa angielska rozpisuje się szeroko o ostatniej podwyżce stopy dyskontowej BANKU RZESZY. I tak "FINANCIAL TIMES" stwierdza, że podwyżka ta jest pożądaną.

godna ze względu na zły skutek, jaki wyrze-
na przemyśl niemiecki. Z drugiej jednak strony
przekona ona może stronnicstwa poli-
tyczne, jak ważną jest rzeczą popierać
rząd w jego dążeniu do ustabilizowania
finansów niemieckich.

"DAILY TELEGRAPH" dochodzi
do wniosku, że NIEMCY za sukces wybor-
czy HITLERA musiały słono zapłacić.
Również i "TIMES" stwierdzają, że zwycięstwo hitlerow-
ców wywołało nie tylko ucieczkę kapitału z
NIEMIEC, lecz także poważne zaniepokojenie
nie zagranicznych sfer finansowych. "MORNING POST"
wreszcie jest zdania, iż zapatrywania HITLERA na
kwestję reparacyjną i na PLAN YOUNGA bez-
wątpienia spowodowały wycofanie znacznej
części kapitału francuskiego z
NIEMIEC.

O STABILIZACJĘ STANDARDU ZŁOTA.

Holenderski "DE TELEGRAAF"
z 10-go b.m. donosi z LONDYNU, że najświeższe spra-
wozдание miesięczne MIDLAND BANKU domaga się by BANK
WYPŁAT MIĘDZYKRAJOWYCH zbadał dokładnie za-
kupy i sprzedaż złota BANKÓW
BILETOWYCH. Zbadanie to ma zaś na celu więk-
sze od dotychczasowego standardyzowa-
nie tych transakcyj oraz ich pewniejsze
i ogólnie lepiej zrozumiałe dokonywanie.

Sprawozdanie MIDLAND BANKU
wychodzi z zasadniczego założenia, że manipu-
lacja standardu złota podlega dziś w więk-
szej mierze, niż w latach przedwojennych
sztucznym wpływom. Dawniej bowiem
cena złota zależna była głównie od kosztów
transportu, opakowania, ubezpieczenia i pro-
centów, obecnie zaś przede wszystkim od transportu
samolotami. Rozstrzygającą jednak rolę od-
grywa fakt, że LONDYN sprzedaje tylko
sztaby brytyjskiego złota standardowego, gdy
FRANCJA obstaje przy złocie rafinowa-
nym /995/. Tym sposobem zaś powstaje nowy
moment, ponieważ niezależnie już od kosztów
rafinowania musi przy oblicze-
niu odsetek być uwzględniony także czas

tego proceduru . R o z p i ę c i e z a t e m m i ę d z y
 p a r y t e t e m a c e n ą e k s p o r t u z ł o t a z
 A N G L J I d o F R A N C J I r o z s z e r z a s i ę , a t e m s a -
 m e m z w i ę k s z a j ą s i ę w a h a n i a o r a z o g ó l n a
 n i e p e w n o ś ć .

NIEBEZPIECZENSTWO INFLACJI KREDYTOWEJ .

W "PESTER LLOYD" z 10-go
 b.m. prezes AUSTRIACKIEGO BANKU NARODOWEGO prof. dr.
 RISZARD REISCH publikuje pod powyższym nagłówkiem
 szeroko zakreślony artykuł , którego zasadnicze wywody
 brzmią , jak następuje:

Reprezentowany w szczegól-
 ności przez szwedzkiego uczonego prof. GUSTAWA CASSEL
 kierunek literatury ekonomicznej tłumaczy obecną de -
 presję c i a s n o t ą z ł o t a . Faktyczne sto-
 sunki gospodarcze jednak n i e przemawiają za słusz-
 nością tej teorii . Wpływ ciasnoty złota na ukształto -
 wanie się c e n mógłby bowiem ujawnić się tylko w
 i l o ś c i ś r o d k ó w p ł a t n i c z y c h
 l u b w z a h a m o w a n i u w y p ł a t m i ę d z y n a r o d o -
 w y c h , o c z e m j e d n a k o b e c n i e m o w y n i e m a .
 Przeciwnie istnieją dziś środki płatnicze w n a d -
 z w y c z a j n e j m i e r z e , o c z e m ś w i a d c z ą
 najlepiej n i s k i e stopy pieniężne , zaś między -
 narodowy ruch płatniczy odbywa się b e z t a r ć
 w o b r ę b i e p u n k t ó w z ł o t a . Brak złota
 mógł dać się we znaki dopóki z n a c z n a c z ę ś ć
 środków obiegowych składała się z m o n e t z ł o -
 t y c h , a h a n d e l m i ę d z y n a r o d o w y d o k o n y w a ł
 s w y c h w y p ł a t w z ł o c i e . Mógłby ten brak dać
 się i obecnie odczuć , gdyby u n i e m o ż l i w i ł
 B A N K O M B I L E T O W Y M z a s p o k o j e n i e z a p o t r z e b o w a n i a k r e -
 d y t o w e g o , p o n i e w a ż n i e w y s t a r c z a l n y
 z a p a s z ł o t a w z b r o n i ł b y
 i m e m i s j i p o t r z e b n y c h b i l e t ó w . O tem
 jednak obecnie m o w y n i e m a , a l b o w i e m z ł o -
 t o z n i k ł o z r u c h u , n a t o m i a s t n a -
 g r o m a d z o n e j e s t w B A N K A C H B I L E T O W Y C H t a k
 o b f i c i e , ż e i s t n i e j e d z i s p o k r y c i e
 p r z e k r a c z a j ą c e g r a n i c ę m i n i m a l n ą d o
 t e g o s t o p n i a , i ż u j a w n i a s i ę t . z w . s t e r y l i z a -
 c j a z ł o t a .

W licznych państwach zaś kwestja złota o tyle nie odgrywa roli rozstrzygającej, że ich system walutowy ugruntowany jest na standardzie wymiany złota /gold exchange standard/ zezwalającym na zastąpienie tego kruszcu dewizami złotymi. Ale i BANKI BILETOWE tych krajów wykazują również zbyt wysokie pokrycie, czyli, że i tu mowy niema o braku środków płatniczych, któryby mógł spowodować niżkę cen. Standard wymiany złota polega wogóle na zasadzie systemu kredytowego. Pretensja uważana jest za równowartość samego dobra. Zasada ta kryje w sobie jednak pewne niebezpieczeństwa, lecz raczej w kierunku jej zbyt liberalnego, aniżeli zbyt ograniczonego stosowania.

Zwolennicy t.zw. monetarnej konjunktury gospodarczej są przekonani, że rozwój gospodarstwa zależy głównie od ekspansji kredytowej /uprawianej przez BANKI KOMERCYJALNE/. Otóż mogą oni rzeczywiście powołać się na klasyczny przykład, mianowicie na amerykańską "prosperity" ostatnich lat, która rozgrywała się jednocześnie z bezprzykładną ekspansją kredytową. Faktem jest atoli także, iż obecnemu zahamowaniu tej "prosperity" bynajmniej nie towarzyszy widoczna restrykcja kredytu. Dlatego też jestem zdania, iż kryzys obecny przypisać należy inflacji kredytowej i jej następstwom. O istocie kredytu istnieje niestety w literaturze naukowej wciąż jeszcze znaczna niejasność. W szczególności nie odróżnia się należyście kredytu długoterminowego od krótkoterminowego. Otóż kredyt krótko-terminowy winien być użyty jedynie do finansowania obrotu towarowego, nie zaś także i do produkcji towarów. Tylko w pierwszym wypadku bowiem może on się szybko i ostatecznie obracać i dlatego też w każdej chwili daje się restryngować, gdy produkcja udzielony jej kredyt wiąże na stałe z przedsiębiorstwem.

Otóż w STANACH ZJEDNOCZONYCH w ostatnich latach nastąpiło olbrzymie wzmocnienie kapitału krótkoterminowego w formie pożyczek lombardowych i maklerskich. Zastawiano stare walory, by za uzyskane sumy zakupić nowo emitowane walory.

Po sprzedaży zaś tych papierów zużyto pieniądze do stałych inwestycji. Ponieważ jednak pieniądź ten nie rekrutował się z oszczędności szerokich warstw, lecz z krótkoterminowych kredytów bankowych, przeto w owe stałe inwestycje faktycznie lokowano tylko te kredyty. Po wielkim krachu nowojorskim zaś banki były zmuszone kredyty te sprolongować, ponieważ walory nie znalazły nabywców, a ich sprzedaż przymuszała przyczyniłaby się tylko do jeszcze większego obniżenia ich kursu. Okazuje się zatem, iż praktyka w udzielaniu kredytów musi ulec odpowiedniej rewizji.

KONFERENCJA KIEROWNIKÓW BANKÓW BILETOWYCH W BAZYLEI

"THE FINANCIAL NEWS" z 10-go i 11 października r.b. stwierdza, że znaczenie konferencji kierowników banków biletowych w BAZYLEI zostało przez prasę niemiecką i francuską znacznie przesadzone. Konferencja / która odbyła się w dniu 11-go października r.b. / nie zajął się zasadniczymi zagadnieniami i nie powzięła też żadnych zasadniczych uchwał. Należy uważać raczej tą konferencję jako przygotowanie do zwykłego posiedzenia rady BANKU DLA WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH, wyznaczonego na dzień 13 października r.b.

Na wstępnej konferencji 11-go października r.b. będą reprezentowane tylko 4 największe europejskie banki emisyjne, mianowicie BANK ANGIELSKI, BANK FRANCJI, BANK RZESZY oraz BANK ITALJI. Zdaje się, że będzie to i w przyszłości stałym zwyczajem, aby przed posiedzeniem rady BANKU DLA WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH kierownicy tych 4-ch banków odbywali nieformalną konferencję wstępną. Jedną z zasadniczych najważniejszych funkcji BANKU DLA WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH jest właśnie to, że jego organizacja zmusza kierowników poszczególnych banków biletowych do współpracy i do osobistego kontaktu. To też nie należy doszukiwać się szczególnych przyczyn w tego rodzaju perjodycznych zjazdach: jeżeli jednak ma miejsce konferencja przedstawicieli wszystkich banków

to z wielu względów wskazane jest , aby był ustalony szczególnie ścisły kontakt pomiędzy temi 4 bankami, których polityka jest miarodajna w dużym stopniu dla polityki innych banków biletowych państw europejskich .

Tak samo "TIMES" z 10-go października r.b. podnosi, że prasa europejska od czasu do czasu zamieszcza informacje o konferencjach kierowników banków biletowych , którzy jakoby mają obradować nad zasadniczymi sprawami polityki kredytowej i monetarnej w związku z obecnym kryzysem światowym . Są to pogłoski niczem nieuzasadnione , bo chociaż niewątpliwie kryzys światowy coraz bardziej się wzmaga , to z tej ewolucji nie wynikają żadne specjalne zagadnienia , któreby były możliwe do rozstrzygnięcia w granicach kompetencji banków biletowych. To też zjazd prezesów banków biletowych w BAZYLEI niema żadnych specjalnych celów , a jest jedynie perjodycznym zjazdem , przewidzianym przez statut BANKU DLA WYPŁAT MIĘDZYKRAJOWYCH .

W końcu "TIMES" podkreśla, iż pod wpływem jednostronnych teoryj monetarnych opinia publiczna spodziewa się zbyt wiele po polityce centralnych banków emisyjnych . Tymczasem na zasadnicze przyczyny obecnego kryzysu światowego banki te nie mają żadnego wpływu; zbędne jest tedy organizowanie specjalnych zjazdów , które zapewne na stan obecnego kryzysu nie mogłyby wpłynąć. Z tych nadmiernych nadziei zrodziła się pogłoska o konferencji kierowników banków biletowych w NOWYM JORKU . Pogłoska ta jest niczem nieuzasadniona , bo nawet taka konferencja nie była projektowana . Bezpośrednią przyczyną tej pogłoski , która obiegła całą prasę europejską , były odczyty przedstawiciela BANK OF ENGLAND sira CHARLESA ADDISA oraz kierownika BANKU RZESZY dr. LUTHERA , wygłoszone w Amerykańskiej Akademii Nauk Politycznych i Społecznych .

KATASTROFALNA ZNIŻKA NIEMIECKIEJ POŻYCZKI REPARACYJNEJ.

"TIMES" z 11-go października r.b. donosi , że na giełdzie nowojorskiej nastąpił

w związku z ogólną zniżką kursów papierów procentowych i dywidendowych katastrofalny krach kursu pożyczki reparacyjnej RZESZY. Kurs tej pożyczki jeszcze przed tygodniem wahał się od 83 do 85% : w dniu 10 października osiągnął niebywale niski poziom na giełdzie nowojorskiej - 73.75%. Wobec tego, że kurs emisyjny pożyczki reparacyjnej NIEMIEC wynosił zarówno w NOWYM JORKU, jak i w LONDYNIE 90% to strata stanowi 16.25%. Kurs na giełdzie londyńskiej był nieco wyższy i wynosił w dniu 10 października 75 ; końcowe notowania z 10-go października w NOWYM JORKU były również nieco wyższe i wynosiły tyleż co w LONDYNIE, t.j. 75.

Ta gwałtowna zniżka pożyczki reparacyjnej w NOWYM JORKU nie była bynajmniej odosobniona, bo jednocześnie obniżyły się kursy wszystkich innych pożyczek niemieckich. 7%-wa pożyczka RZESZY, t.zw. pożyczka DAWESA, notowana była 101 ; 6%-wa pożyczka Związku Miast Niemieckich osiągnęła również niebywały dotychczas poziom kursowy 71. Jest to bardzo groźny objaw dla niemieckiego kredytu komunalnego w STANACH ZJEDNOCZONYCH, bo oczywiste jest, że nie możliwe są nawet rokowania w sprawie pożyczek komunalnych, dopóki ta pożyczka zbiorowa (25 miast/ jest tak nisko notowana. W dniu 9 października kurs tej pożyczki wynosił 72½, co już było rekordowo niskim kursem, jednak, jak wskazaliśmy, 10 października kurs był o 1½ punktu niższy, co stanowi dalszą rekordową zniżkę.

Wrażenie bardzo deprymujące w NIEMCZECH wywołała również dotkliwa zniżka 6%-wych obligacji RENTENBANKU w NOWYM JORKU. Obligacje te były notowane w dniu 10 października zaledwie 80, co stanowi dla tego waloru, posiadającego właściwie gwarancję państwową, niebywale dotychczas niski poziom. Najbardziej odporną wobec tej gwałtownej zniżki wszystkich walorów niemieckich w NOWYM JORKU okazała się 6%-wa pożyczka hamburska, której kurs wynosił w dniu 9 października - 88, a 10 października 86. Natomiast 6%-wa pożyczka BERLINA spadła w NOWYM JORKU do 79 / 10 października - 86. Pożyczka berlińska 6½%-wa była notowana 86.

Najbardziej tedy spadła 5½%-a: pożyczka reparacyjna, notowana w NOWYM JORKU dnia 10/X. - 74 do 75, oraz pożyczka Związku Miast Niemieckich notowana 71. Duże zaniepokojenie wywołało również załamanie się kursu 6%-wej pożyczki HANSA-DAMPFSCHIFF - GESELLSCHAFT w dniu 10/X. w NOWYM JORKU, który spadł do poziomu 77%.

PROGRAM FINANSOWY RZĄDU NIEMIECKIEGO.

/Dokończenie/.

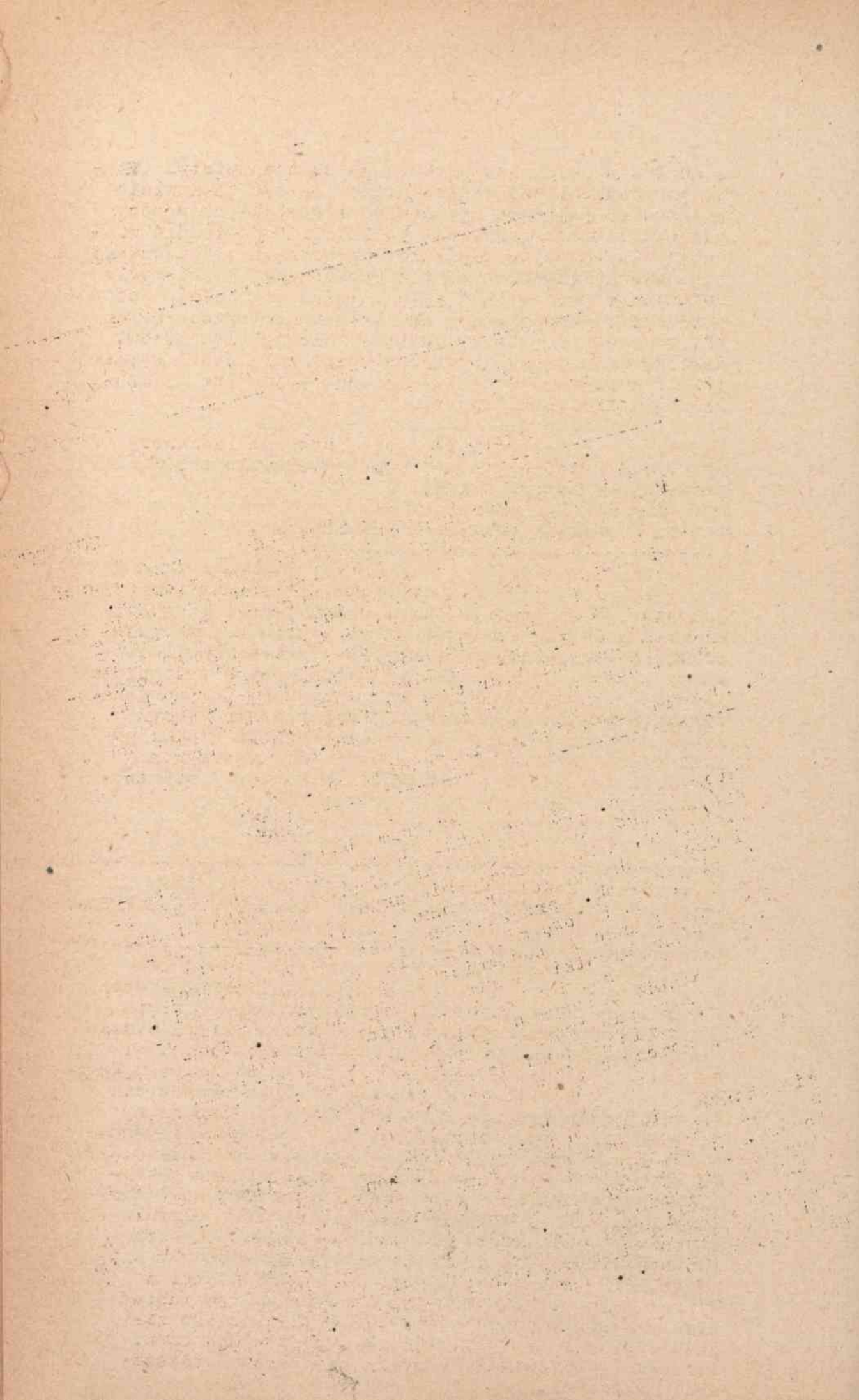
IV. System podatkowy. /p. Nr. 480 "WIADOMOŚCI FINANSOWYCH"/

Pozatem będą dokonane jeszcze następujące uproszczenia systemu podatkowego. Przedewszystkiem będzie zniesiona coroczna ocena majątków ziemskich oraz lasów, która dla rolników i leśników była niezmiernie uciążliwa: na podstawie zmienionych przepisów ocena tych obiektów podatkowych będzie dokonywana tylko raz w ciągu 6 lat. Dla rolników i rzemieślników bardzo istotną ulgą podatkową jest tak samo zniesienie podatku obrotowego dla przedsiębiorstw, których roczny obrót nie przewyższa 5 t y s i ę c y mk.

V. Program budownictwa mieszkaniowego .

Program budownictwa mieszkaniowego w r. 1931 obejmuje budowę 215 tysięcy mieszkań, z czego 165 tysięcy mieszkań z podatku mieszkaniowego, a 50 tysięcy mieszkań z funduszy zmobilizowanych na wolnym rynku . Prócz tego około 40 milionów mk. przeznaczone jest na osadnictwo, względnie na budowę mieszkań dla osadników na wsi . Program finansowy budownictwa mieszkaniowego obejmuje różne wydatki na sumę 800 milionów mk. Projekt rządowy przewiduje, że od dnia 1 kwietnia 1936 r. zostanie wstrzymane finansowanie budownictwa z funduszy państwowych i samorządowych : od tego czasu budownictwo powinno być finansowane wyłącznie przy pomocy kapitałów prywatnych .

W okresie przejściowym ilość mieszkań będzie w ten sposób zwiększona , że zbędne okaże się utrzymanie ustawy o ochronie lokatorów . Likwidacja tej ustawy będzie dokonywana stopniowo , tak aby ustawa ta utraciła swoją moc w dniu 1 kwietnia 1936 r. Program reformy finansowej rządu stwierdza , że istnieje ścisła łączność pomiędzy zniesieniem gospodarki przymusowej /Zwangswirtschaft - t.j. ustawy o ochronie lokatorów /,

a dopływem kapitału prywatnego do budownictwa. Wtedy gdy budownictwo mieszkaniowe ma być całkowicie zależne od kapitału prywatnego i pozbawione pomocy państwa i samorządów, musi posiadać odpowiednie warunki dla dopływu kapitałów prywatnych: te warunki mogą się kształtować w ten sposób aby w przemyśle budowlanym rentowność była zależna wyłącznie od sytuacji rynkowej i aby nie była zmniejszana przez interwencję państwa w postaci ochrony lokatorów. Likwidacja ochrony lokatorów rozpocznie się 1 kwietnia 1934 r. i zostanie zakończona, jak już wskazaliśmy, 1 kwietnia 1936 r.

Wreszcie program finansowy przewiduje redukcję podatku przemysłowego o 20%, podatku gruntowego o 10%.

VI. Granica wydatków państwa i samorządów .

Rozdział VIII ustawy o reformie podatkowej przewiduje, iż w ciągu 3-oh lat wydatki rządu RZESZY poszczególnych państw związkowych oraz samorządów nie powinny być zwiększane. Nawet gdyby z istniejących źródeł podatkowych osiągnięto istotną nadwyżkę dochodów nad wydatkami to nadwyżka taka nie powinna być użyta na zwiększenie wydatków, lecz j e d y n i e w celu redukcji stawek podatkowych. Na trzy lata zostaje tedy wstrzymane wszelkie zwiększenie podatków /wydatków/ państwowych i samorządowych .

PRASA ANGIELSKA O POLITYCE BANKU POLSKIEGO.

"THE FINANCIAL NEWS" z dnia 9 października r.b. omawia redukcję zapasu złota BANKU POLSKIEGO o 141.6 miliona zł., która wynika z porównania wykazów z 20 i 30 września r.b. i wskazuje, że prawdopodobnie zwiększenie zapasu kruszców BANKU ANGIELSKIEGO nastąpiło wskutek nabycia złota sprzedanego przez BANK POLSKI. Wspomniany dziennik angielski stwierdza, że zmniejszenie zapasu złota w ciągu ostatniej dekady września nie miało żadnego znaczenia dla wysokości ogólnego pokrycia kruszcowo-dewizowego BANKU POLSKIEGO, bo w tym samym stopniu, w jakim zmniejszyło się pokrycie kruszcowe, zwiększył się zaliczony do pokrycia zapas dewiz. Stan pokrycia obiegu banknotów w BANKU POLSKIM jest w dalszym ciągu bardzo wysoki i wynosi 56 $\frac{1}{2}$ %. BANK POLSKI postąpił mądrze /acted wisely/ sprzedając część swego nadmiernego zapasu złota i byłoby właściwe, aby inne banki biletowe postępowały w myśl tych samych rozsądnych wskazówek.

 WIADOMOŚCI BANKOWE .

 PODWYŻKA STOPY DYSKONTOWEJ W NIEMCZECH.

Berliński "BOERSEN-KURIER" z 10-go b.m. w artykule na powyższy temat wywodzi co następuje:

BANK RZESZY podwyższył stopę dyskontową, a kierownicy BANKÓW BILETOWYCH NIEMIEC i dawnych PAŃSTW SOJUSZNICZYCH EUROPY zaproszeni są na wspólną konferencję do BANKU WYPŁAT MIĘDZYNA- RODOWYCH w BAZYLEI. Związek ten rzuca się w oczy. Jeśli BANK EMISYJNY wśród kryzysu gospodarczego i w chwili gdy bezrobocie stale się wzmacnia, podwyższa swój dyskont o 1%, to jest to oczywiście w kapitalistycznym systemie gospodar- czym poprostu absurdem. Wszystkie bo- wiem teorie tego systemu uczą, że w czasach depre- sji gospodarczej należy dyskont stale ob- niżać, a praktycy postępują też w myśl tej nauki. Uczy ta teoria ponadto, że pieniądz ta- nie je sam z siebie tak długo, aż niski poziom odsetek staje się bodźcem do rozszerzenia produkcji, umożliwiającemu ponowny wzrost kon- junktury. Wreszcie zaś z teorii tej wyni- ka, że wyrównanie pieniądza i kapita- łu dokonywuje się między poszczególnymi krajami, a stopy procentowe wzajemnie dopasowują się tak, że ruch dewizowy utrzymuje się w granicach normalnych.

NIEMCY jednak podwyższają dyskont czyli zamykają bramę nie- narodzonej jeszcze nowej konjunktu- rze, a mimo głodu kapitałowego BANK RZESZY bezustannie traci dewizy i złoto. Otóż ten odpływ dewiz właśnie wywarł na instytucję emisyjną najcięższy ucisk psychologicz- ny. Wprawdzie była ona jeszcze dzięki swym zapasom złota i dewiz w wysokości 3-ch miliardów mk. dość silną, by móc spokojnie oczekiwać dalszego rozwoju sytuacji bez

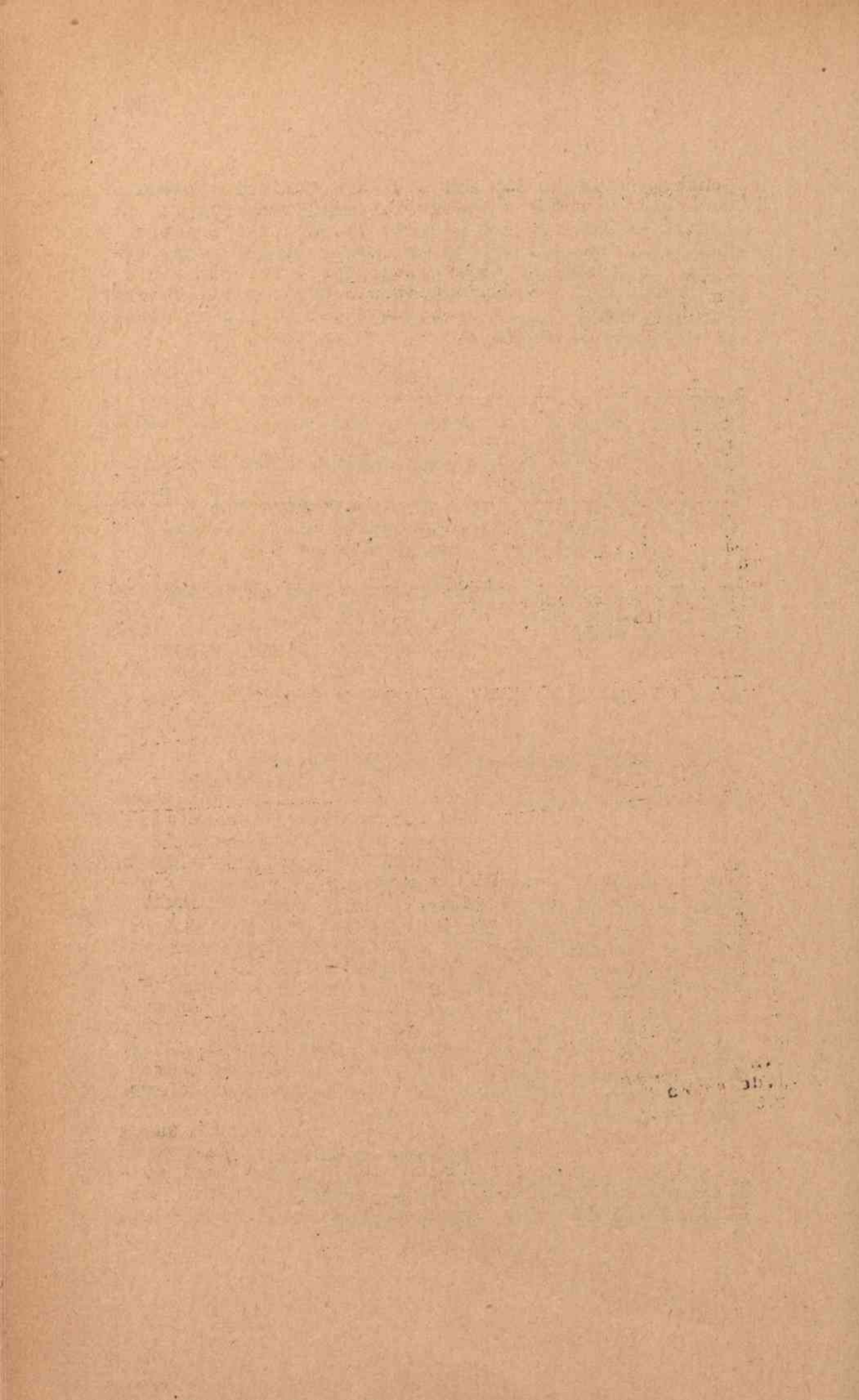
n a r a ż e n i a p o k r y c i a banknotowego na szwank. Z w l e k a n i e jednak z podwyżką dyskonta stało się niemożliwe ze względu na zbliżającą się sesję REICHSTAGU. Gdyby bowiem podwyższenie stopy dyskontowej nastąpiło po zebraniu się parlamentu, to zdenerwowany ogół uważałby je za konieczność p o l i t y c z n ą . A tego właśnie należało uniknąć .

Podwyższenie dyskonta BANKU RZESZY jest s y g n a ł e m a l a r m o w y m dla całej EUROPY, by nareszcie zastanowiła się nad tem, co właściwie u n i e m o ż l i w i a normalne funkcjonowanie gospodarstwa niemieckiego. Że s a m e NIEMCY nie ponoszą tu winy, o tem zagranica wie ohyba dobrze. Konferencja w BANKU WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH będzie zatem musiała zająć się tą kwestją i rozstrzygnąć czy NIEMCOM ma "pomóc" - r e s t r y k c j a k r e d y t ó w, czy też należy ze strony BANKU WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH poczynić odpowiednie zarządzenia o c h r o n n e dla RZESZY .

CYFRY REKORDOWE BANKU FRANCJI .

"BASLER NACHRICHTEN" z 10-go b.m. w depeszy z PARYŻA stwierdzają, iż ostatni wykaz BANKU FRANCJI przynosi aż t r z y r e k o r d y naraz. Zapas z ł o t a bowiem, który w ostatnim tygodniu wzrósł o 760 milionów, z w i ę k s z y ł się ponownie o dalsze 770 milionów czyli osiągnął cyfry rekordowej : 49.10 m i l j a r d a f r a n k ó w . Zapas d e w i z w wysokości 25 milionów pozostał niezmienny. Gdy zaś portfel wekslowy, który na ultimo w z r ó s ł o 1.2 miljarda, znowu s p a d ł o tę samą sumę t.j. do r ó w n o 5 miliardów, to na wszystkich kontach lokat zaznaczył się s i l n y u b y t e k .

Aktywa prywatne s p a d ł y o 1.2 miljarda t.j. do r ó w n o 7 miliardów, wkłady KASY AMORTYZACYJNEJ o 1.140 milionów t.j. do r ó w n o 6 miliardów, zaś wkłady SKARBU o r ó w n o 380 mil-

jonów , czyli do 3.9 miljarda . Natomiast o b i e g banknotów wzrósł o blisko 1.5 miljarda , czyli do cyfry rekordowej : 74.52 miliardów . Ogólne zobowiązania , zaś wykazane są sumą równo 92 miliardów . Trzecim rekordem wreszcie jest wzrost stosunku pokrycia z 52.45 do 55.40 , a to z powodu silnego zwiększenia się zapasu złota .

W I A D O M O Ś C I E K O N O M I C Z N E .

K R Y Z Y S S W I A T O W Y .

W "BASLER NACHRICHTEN" z 11-go b.m. znany ekonomista amerykański IRVING FISHER publikuje pod powyższym nagłówkiem szeroko zakreślony artykuł , którego zasadnicze wywody brzmią , jak następuje:

Deflacja cen na rynkach światowych zaczyna już wywoływać następstwa polityczne . Przedewszystkiem więc rewolucje hiszpańsko-amerykańskie oraz niebezpieczeństwo rewolucyjne w ARGENTYNIE , PERU , BRAZYLJI , CHILE , EQUADORZE , BOLIWJI i na KUBIE . U tych narodów bowiem wystarczy mała iskierka , by wzniecić pożogę rewolucyjną . Ale i w EUROPIE mnożą się znaki niepokojów . W NIEMCZECH wybory do parlamentu przyniosły zwycięstwo faszyzmu i bolszewizmu , czyli , że stają sobie tam na przeciw dwa najskrajniejsze prądy , gdy stronnictwa umiarkowane straciły na sile . W GENEWIE zebrały się narody celem omówienia projektu STANÓW ZJEDNOCZONYCH EUROPY , i w tym to właśnie momencie włoski minister spraw zagranicznych signor GRANDI - zniknął z widowni . AUSTRIA domaga się "Anschlusu" , WĘGRY chciałyby H. ABSBURGA znowu osadzić na tronie . ANGLJA , zaalarmowana rozruchami w INDJACH i grożącym jej handlowi niebezpieczeństwem , zwołuje swoje kolonie na KONFERENCJĘ EMPIRU . W kuchni czarownic na BALKANACH

znowu wre i kipi . CHINY wreszcie , od lat wi -
downia wojen domowych , d e m o n e t y z u j ą
s r e b r o .

Pod tą powłoką n i e z a -
d o w o l e n i a światowego czai się upiór
b e z r o b o c i a . W NIEMCZECH i w ANGLJI cyfra
bezrobotnych od lata ub.r. w z r o s ł a o
przeszło 100% , w AUSTRJI i w ITALJI o równo 50% ,
a i w innych krajach , jak POLSKA, RUMUNJA, FINLAN-
DJA, WĘGRY, SZWECJA , DANJA i NORWEGJA , a wreszcie
i w STANACH ZJEDNOCZONYCH cyfra ta w z m a g a
się w sposób z a s t r a s z a j ą c y . Na -
wet we FRANCJI , która dotychczas stosunkowo
n a j m n i e j odczuwała światowy kryzys gos -
podarczy , rozpoczął się już z m i e r z c h
k o n j u n k t u r y . Kiedy zaś normalny bieg
gospodarstwa światowego w y k o l e j a się z
powodu s p a d k u c e n , wówczas s p o -
ł e c z e ń s t w o uważa się za o s z u k a n e ,
co u r a d y k a l n y c h żywołów każdego
narodu wyraża się w n i e p o j e d n a n e j
n i e n a w i ś c i do istniejącego porządku spo -
łeczny . O b a l a się wtedy rządy , a ich
miejsce zajmują d e m a g o d z y . STANY ZJEDNO -
CZONE AMERYKI zaś n i e stanowią bynajmniej
w y j ą t k u tej reguły . Obecna administracja
w WASZYNGTONIE bowiem , która dostała się do wła -
dzy dzięki bezprzykładnie długotrwałej "prosperity"
może przez d e p r e s j ę gospodarczą być
w każdej chwili s p r z ą t n i ę t a . Możliwe
nawet , iż już wybory na jesieni wykażą z m i a -
n ę n a s t r o j u , jeśli do tego czasu n i e
dojdzie do p o r o z u m i e n i a , które daleko
poza granicami n a r o d o w e m i umożliwi
zwalczenie nieszczęścia, spowodowanego d e f l a -
c j ą c e n na rynku światowym .

Ten spadek cen towarowych
bowiem musi bezapelacyjnie, wieść do ponownego wy -
sunięcia EUROPEJSKO-AMERYKANSKIEGO PROBLEMU DŁUŻNEGO.
Kiedy aljanci wypożyczyli sobie od STANÓW ZJEDNOCZO -
NYCH pieniądze , to siła nabywczą dolara wyniosła
51 do 53 cents przedwojennych , gdy w a r -
t o ś ć dolara dzisiejszego , w którym mają oni
zwrócić swój dług, wynosi około 79 cents przed -
wojennych . Oznacza to więc w z m o ż e n i e
się ciężaru dłużnego o równo 55% . Jest zaś rzeczą
jasną , że dopóki pieniądź , służący jako m i e r -
n i k długów międzynarodowych, n i e j e s t

ustabilizowany, to pokój światowy musi być zagrożony. Do tej niesprawiedliwości AMERYKA dodała jeszcze podwyżkę ceł, przez co spłata długów europejskich, przy której obstaje, stała się jeszcze trudniejsza. Długi bowiem mogą być wyrównane tylko towarami. Amerykańska podwyżka ceł zmusi też zapewne W. BRYTANJE i EUROPE a może także AMERYKĘ POŁUDNIOWĄ również do podwyższenia ceł wobec STANÓW ZJEDNOCZONYCH.

Z przytoczonych tu faktów wynika, że światu całemu potrzebny jest dziś wielki człowiek w rodzaju OWENA D. YOUNGA lub IVARA KREUGERA, któryby odebrał małym ludziom kierownictwo gospodarcze. Inaczej bowiem ludzie ci spowodują rewolucje i wojny. Potrzebna jest ponadto KONFERENCJA MIĘDZYNARODOWA ze współudziałem prezesów BANKÓW BILETOWYCH, któraby uregulowała problem zadłużenia światowego i stabilizacji cen.

STAN ZASIEWÓW W ROSJI SOWIECKIEJ.

"PRAWDA" z 10-go października r.b. Nr. 280 zamieszcza alarmujący artykuł o stanie zasiewów ozimych w ROSJI SOWIECKIEJ. W dniu 5 października r.b. zasiewy wynosiły 29.4 miliona ha, t.j. w ciągu ostatnich 5 dni od 30 września r.b. zwiększyły się o 0.6 miliona ha. W stosunku do ogólnego planu zasiewów zasiano do dnia 5 października 68.2%, t.j. niedużo więcej niż dwie trzecie planu zasiewów ozimych zostało wykonane.

Również sprawie zasiewów poświęcony jest artykuł wstępny w tym samym numerze wspomnianego dziennika sowieckiego. W artykule tym czytamy, iż najbardziej niepokojące jest to, że okręgi, które zwykle dają znaczną nadwyżkę zbożową, zasiały najmniej.

Nazwa okręgu	Wykonanie w stosunku do planu zasiewów.
--------------	---

Centralny okręg Czarnoziemiu	92 %
Kaukaz Północny	33.3%
Krym	32.2%
Ukraina	62.6%
Kazakstan	39 %

Jak widzimy z tego zestawienia z okręgów posiadających nadwyżkę zboża, jedynie Centralny Okręg Czarnoziemiu wykonał plan prawie całkowicie. Natomiast inne inne okręgi zbożowe o znaczeniu decydującym dla ROSJI SOWIECKIEJ zawiodły. UKRAINA nie wykonała nawet 2/3 planu, a KRYM nawet 1/3. Nie więcej niż w 1/3 wykonany został plan zasiewów w tak ważnym okręgu, jak KAUKAZ PÓŁNOCNY: znamienne jest, że w tych właśnie okręgach plan został niewykonany, mimo, iż na okręgi urodzajne przypada najwyższa ilość skolektywizowanych gospodarstw chłopskich. T.n.p. w KAUKAZIE PÓŁNOCNYM ilość skolektywizowanych gospodarstw wynosi prawie 90% ogólnej ilości gospodarstw chłopskich w tym okręgu. Skolektywizowane okręgi, z wyjątkiem jedynie mniej ważnego Centralnego okręgu Czarnoziemiu, zawiodły najbardziej.

Wyniki zasiewów ozimych są tedy nietylko klęską aprowizacyjną, ale również polityczną rządu sowieckiego. Kolektywizacja była dokonana w tym celu, aby złamać sabotaż chłopstwa, które nie chciało sprzedawać zboża według cen normowanych i to za bezwartościowe czerwońce. Tymczasem kolchozy /kolektywne gospodarstwa / stosują tą samą metodą biernego oporu jak i indywidualne gospodarstwa. Władza sowiecka może raczej steroryzować chłopów w indywidualnych gospodarstwach, natomiast w kolektywach, gdzie już chłop niema już nic do stracenia, bo już wszystko stracił lub oddał, presja okazuje się bezsilna.

Nadzieja, aby i tak już bardzo spóźnione zasiewy były w październiku wykonane w rozmiarach przewidzianych przez plan są bardzo słabe. "PRAWDA" też podkreśla, że ostatnie 3 czy 4 wykazy 5-ciodniowe wskazują, iż tempo zasiewów jest coraz powolniejsze: ze względu na spóźnioną porę zasiewów jest to zupełnie zrozumiałe.
